

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
ТА УПРАВЛІННЯ

Кафедра обліку і аудиту

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ

*Методичні рекомендації для самостійної та індивідуальної
роботи здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» 4 курсу
напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
денної та заочної форми навчання*

**Миколаїв
2016**

УДК 657.6
ББК 65.052.8
О 64

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 23.03.2016 р., протокол №7.

Укладачі:

М.В. Дубініна – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту;

С.В. Сирцева – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту;

Ю.Ю. Чебан – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту.

Рецензенти:

Н.М. Сіренко – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту Миколаївського національного аграрного університету;

І.П. Приходько – доктор державного управління, професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та управління фінансово-економічною безпекою Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ.....	5
Модуль 1. Організаційні основи аудиторської діяльності.....	6
Тема 1. Об'єкти аудиторської діяльності.....	6
Тема 2. Організація аудиторської фірми.....	6
Тема 3. Організація аудиторських послуг.....	6
Тема 4. Організація внутрішнього аудиту.....	6
Модуль 2. Методика і організація аудиту активів та зобов'язань підприємства.....	6
Тема 5. Організація і методика аудиту установчих документів та власного капіталу.....	6
Тема 6. Організація і методика аудиту необоротних активів....	8
Тема 7. Організація і методика аудиту запасів.....	10
Тема 8. Організація і методика аудиту собівартості продукції (товарів, робіт, послуг) і витрат діяльності підприємства.....	11
Тема 9. Організація і методика аудиту грошових коштів та дебіторської заборгованості.....	13
Тема 10. Організація і методика аудиту зобов'язань.....	17
Тема 11. Аудит податків та інших обов'язкових платежів.....	19
Тема 12. Організація і методика аудиту доходів і фінансових результатів.....	21
Тема 13. Організація і методика аудиту фінансової звітності...	22
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	23
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	26
ДОДАТКИ (А, Б)	28

ВСТУП

Ринкові відносини, що склались у реформованому аграрному секторі України, обумовили потребу удосконалення національної системи фінансово-економічного контролю. Для задоволення потреб нових груп споживачів економічної інформації відбулося становлення і продовжується розвиток аудиту – незалежної форми контролю.

У сучасних умовах «Організація і методика аудиту» є однією з основних дисциплін контрольного спрямування. Необхідність опанування студентами цієї дисципліни і виділена на самостійне опрацювання кількість годин і кредитів ЄКТС обумовлюють актуальність даних методичних рекомендацій.

Методичні рекомендації дозволяють сформувати у здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» сучасної системи базових практичних навичок з організації і методики проведення аудиту фінансового-господарської діяльності підприємства та виконання інших видів аудиторських послуг, а також організації роботи аудиторської фірми і праці аудиторів.

При підготовці методичних рекомендацій було використано теоретичні і практичні надбання вітчизняних вчених, а саме: Ф. Бутинця, М. Білухи, Г. Давидова, Н. Дорош, Л. Кулаковської, М. Огійчука, О. Петрик, Ю. Пічи та інших.

У методичних рекомендаціях наведено завдання для обов'язкового самостійного вирішення здобувачами вищої освіти денної форми навчання, а також індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання. Зазначенні завдання включають організаційні основи аудиторської діяльності у цілому, а також методичні засади аудиту активів і зобов'язань підприємств, їх облікової політики, основи аудиту фінансової звітності тощо.

Матеріал викладений з урахуванням Міжнародних стандартів аудиту та законодавства України. У методичних рекомендаціях зроблено акцент на умови господарювання аграрного сектора економіки України.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

Наведені теми та завдання призначені для обов'язкового самостійного опрацювання і є позааудиторними. Оцінка їх виконання включена до загальної суми балів, що є необхідною для отримання заліку (60 балів).

Завдання до модулю 1 виконуються без вибору варіанту.

Завдання до модулю 2 виконуються за обраним варіантом. Завдання, які включають варіанти вихідних даних, вимагають вибору варіанту за останньою цифрою залікової книжки за наступною схемою:

0, 6 – варіант 1;

1, 7 – варіант 2;

2, 8 – варіант 3;

3, 9 – варіант 4;

4, 5 – варіант 5.

Завдання для індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти денної форми навчання складаються з двох видів роботи: для здобувачів вищої освіти, які відпрацьовують пропущені лекційні і практичні заняття, та для здобувачів вищої освіти, які мають на меті отримати більшу кількість балів у результаті кращого засвоєння дисципліни завдяки виконанню індивідуальних завдань.

Завдання для індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання розроблено для кращого засвоєння практичної частини дисципліни і є заліковою роботою, за результатами написання і захисту якої виставляється залік.

Всі завдання оформлюються в окремому зошиті або в електронному і роздрукованому вигляді, мають бути виконані особисто здобувачем, підписані і захищені в визначені консультаційні години викладача.

Модуль 1. Організаційні основи аудиторської діяльності

Тема 1. Об'єкти аудиторської діяльності

Завдання 1.1. Проаналізувати Закон України «Про аудиторську діяльність» та Положення «Про сертифікацію аудиторів». На підставі аналізу зазначених нормативних актів скласти перелік документів, які необхідно подати для отримання сертифікату.

Тема 2. Організація аудиторської фірми

Завдання 2.1. Проаналізувати Порядок ведення Реєстру аудиторських фірм та аудиторів. На підставі аналізу зазначеного нормативного акту накреслити схему організації аудиторської фірми, яка має включати вимоги до створення аудиторської фірми, процес її створення, враховуючи склад необхідних для цього документів.

Тема 3. Організація аудиторських послуг

Завдання 3.1. Скласти лист-зобов'язання про згоду на проведення аудиту або договір на проведення аудиту.

Тема 4. Організація внутрішнього аудиту

Завдання 4.1. Скласти 2 робочих документи внутрішнього аудитора, одним з яких обов'язково має бути тест внутрішнього контролю на конкретному підприємстві.

Модуль 2. Методика і організація аудиту активів та зобов'язань підприємства

Тема 5 Організація і методика аудиту установчих документів та власного капіталу

Завдання 5.1. Необхідно скласти програму проведення аудиту статутного капіталу (табл. 5.1). На основі наведених в таблиці 5.2 даних визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку та скласти робочий документ аудитора (табл. 5.3). Розробити рекомендації з виправлення помилок у

бухгалтерському обліку підприємства.

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 5.1 Програма проведення аудиту статутного капіталу

№ з/п	Мета і завдання аудиту	Методи і процедури аудиту	Аудиторські докази	Термін виконання	Виконавець	Примітки

Виконав _____

Перевірив _____

Таблиця 5.2 Виявлені операції під час здійснення аудиторської перевірки засновницьких документів ПАТ «Обрій»

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1) Відповідно до засновницьких документів статутний капітал ВАТ «Обрій» становить, тис грн	2540	2623	2709	2797	2888
2) Номінальна вартість акції становить, грн	15	16	17	18	19
3) Протягом поточного року підприємством було викуплено за номінальною вартістю акцій, шт	440	601	820	264	361
з них: анульовано	52	51	52	49	48
повторно розміщено	220	222	224	226	228
4) Ціна повторного розміщення, грн	18,00	20,50	23,00	25,50	28,00
5) В бухгалтерському обліку підприємства розрахунки відображено так:					
Дт 45 Кт 31	6600	9612	13943	4749	6866
Дт 40 Кт 45	6600	9612	13943	4749	6866
Дт 31 Кт 685	3960	3552	5152	4068	6384
Дт 685 Кт 45	3960	3552	5152	4068	6384

Аудиторська фірма _____
 Підприємство _____
 Період перевірки _____

Таблиця 5.3 Відомість перевірки правильності відображення в обліку операцій з капіталом

№ з/п	Зміст господарської операції	Відображено в обліку			Рекомендовано аудитором			Примітки
		дебет	кредит	сума, грн	дебет	кредит	сума, грн	

Виконав _____
 Перевірив _____

Тема 6 Організація і методика аудиту необоротних активів

Завдання 6.1. На основі наведених в таблиці 6.1 даних визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку та скласти робочі документи аудитора (табл. 6.2, 6.3).

Таблиця 6.1 Виявлені операції під час проведення аудиту основних засобів в ПАТ «Зоря»

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	6
1) Підприємство придбало за грошові кошти трактор, що був в експлуатації. Купівельна вартість (в тому числі ПДВ), грн	25200 (4200)	26298 (4383)	26100 (4350)	27000 (4500)	28098 (4683)
2) Витрати на доставку (в тому числі ПДВ), грн	78 (13)	84 (14)	90 (15)	114 (19)	138 (23)
3) Витрати на відрядження інженера, пов'язане із придбанням трактора, грн	320	310	300	290	280
4) В бухгалтерському обліку підприємства господарські операції відображено так, грн:					
Дт 152 Кт 631	25200	21915	26100	22500	28098
Дт 641 Кт 631	4200	4383	4350	4500	4683
Дт 631 Кт 311	78	84	90	114	138
Дт 631 Кт 311	25200	26298	26100	27000	28098
Дт 23 Кт 372	320	310	300	290	280
Дт 105 Кт 152	30000	21985	21825	32100	23530

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 6.2 Відомість перевірки правильності відображення в обліку операцій з основними засобами

№ з/п	Зміст господарської операції	Відображено в обліку			Рекомендовано аудитором			Примітки
		дебет	кредит	сума, грн	дебет	кредит	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 6.3 Перелік помилок і порушень, виявлених при аудиті основних засобів

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушення
	найменування	№	дата	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Тема 7 Організація і методика аудиту запасів

Завдання 7.1. На основі наведених в таблиці 7.1 даних визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку та скласти робочі документи аудитора (табл. 7.2, 7.3).

Таблиця 7.1 Виявлені операції під час проведення аудиту виробничих запасів
в ПАТ «Світ»

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1) Підприємство закупило комбікорм для годівлі тварин на суму (в тому числі ПДВ), грн	2400 (400)	3180 (530)	4245 (708)	5630 (938)	7470 (1245)
2) Витрати на транспортування комбікормів склали (в тому числі ПДВ), грн	240 (40)	266 (44)	296 (49)	329 (55)	366 (61)
3) В бухгалтерському обліку підприємства господарські операції відображено так, тис. грн:					
Дт 371 Кт 311	2400	3180	4245	5630	7470
Дт 208 Кт 631	2400	3180	4245	5630	7470
Дт 631 Кт 371	2400	3180	4245	5630	7470
Дт 371 Кт 311	240	266	296	329	366
Дт 208 Кт 631	240	266	296	329	366
Дт 644 Кт 631	40	44	49	55	61

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 7.2 Відомість перевірки правильності відображення в обліку операцій з виробничими запасами

№ з/п	Зміст господарської операції	Відображено в обліку			Рекомендовано аудитором			Примітки
		дебет	кредит	сума, грн	дебет	кредит	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____
 Підприємство _____
 Період перевірки _____

Таблиця 7.3 Перелік помилок і порушень, виявлених при аудиті виробничих запасів

№ з/п	Первинний документ, обліковий реєстр				Характер порушення
	найменування	№	дата	сума, грн	

Виконав _____
 Перевірив _____

Тема 8 Організація і методика аудиту собівартості продукції (товарів, робіт, послуг) та витрат діяльності

Завдання 8.1. На основі наведених в таблиці 8.1 даних визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку та скласти робочі документи аудитора (табл. 8.2, 8.3).

Таблиця 8.1 Виявлені операції під час проведення аудиту собівартості продукції в ПАТ «Світ»

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1) Списано на виробництво продукції виробничі запаси, грн	1000	1020	1030	1040	1050
2) Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва, грн	4500	4700	4900	5100	5300
3) Віднесено до витрат виробництва відсотки за кредит, за рахунок яких придбано виробничі запаси, грн	850	950	1050	1150	1250
4) Нараховано амортизацію виробничих основних засобів, грн	500	520	540	560	580
3) В бухгалтерському обліку	1000	1020	1030	1040	1050

підприємства господарські операції відображено так, тис. грн: Дт 231 Кт 208					
Дт 231 Кт 661	4500	4700	4900	5100	5300
Дт 231 Кт 95	850	950	1050	1150	1250
Дт 231 Кт 131	500	520	540	560	580

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 8.2 Відомість перевірки правильності відображення в обліку операцій з визначення собівартості продукції

№ з/п	Зміст господарської операції	Відображено в обліку			Рекомендовано аудитором			Примітки
		дебет	кредит	сума, грн	дебет	кредит	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 8.3 Перелік помилок і порушень, виявлених при аудиті собівартості продукції

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушення
	найменування	№	дата	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Завдання 8.2. Віднести зазначені витрати до собівартості, адміністративних, витрат на збут та фінансових витрат: нарахована заробітна плата працівників основного виробництва; нарахована заробітна плата головного бухгалтера; нарахована заробітна плата юриста; амортизація основних засобів основного виробництва; консультація і послуги нотаріуса щодо оформлення статуту; консультація і послуги нотаріуса щодо оформлення кредитного договору; оренда торговельного обладнання; вартість пального для виробництва продукції; оголошення в газеті; вартість аудиторських послуг; вартість ліцензійної програми 1С; вартість послуг інтернету; вартість телефонних послуг; вартість послуг експедитора; вартість послуг нотаріуса для засвідчення права власності основних засобів для оформлення кредиту; відсотки за користування кредитом; вартість добрив, придбаних за кредитні кошти; вартість послуг для виробництва сторонніх організацій; оренда виробничого приміщення; охорона торговельної палатки; плата за сигналізацію офісної будівлі.

Відповідь оформити у вигляді таблиці 8.4.

Таблиця 8.2 Витрати ПАТ «Зоря»

Витрати			
Собівартість продукції	Адміністративні витрати	Витрати на збут	Фінансові витрати

Тема 9 Організація і методика аудиту грошових коштів і дебіторської заборгованості

Завдання 9.1. У ході аудиторської перевірки ПАТ «Прогрес» було проведено інвентаризацію касової готівки. У результаті перевірки встановлено, що договір у касира про повну матеріальну відповідальність відсутній, з «Положенням про проведення касових операцій» касир ознайомлений під розписку. Касова книга пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою, у книзі відсутні підсумки оборотів з надходження і видачі готівки.

Необхідно на підставі даних (табл. 9.1) та проведеної інвентаризації касової готівки визначити суть допущених порушень та їх характер; розробити Відомість виявлених помилок і порушень законодавчих та нормативних актів при перевірці касових операцій (табл. 9.2).

Таблиця 9.1 Виявлені операції під час проведення аудиту грошових коштів в
ВАТ «Зоря»

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1) Установлений ліміт зберігання готівки в касі підприємства, грн	1600	1900	2560	2200	1700
2) Залишок грошей готівкою на момент перевірки, в купюрах:					
100 грн	4	3	5	2	6
50 грн	6	7	6	20	3
20 грн	10	6	-	1	4
10 грн	7	6	29	1	-
5 грн	20	9	10	-	2
2 грн	20	2	17	2	4
1 грн	12	10	6	2	1
копійок на суму, грн	13,0	12,3	7,2	6,00	9,40
3) У звіті касира на день перевірки зареєстровано: - прибуткові касові ордери:					
а) № 138 – на одержання від бригадира овочевої бригади Яковенка П.О. виручки від продажу товарів на суму,					
грн	250	300	350	200	140
б) № 139 – стягнення заборгованості з Чорної К.М. за підзвітними сумами,					
грн	120	220	140	150	117
в) № 140 – внесено в рахунок відшкодування матеріального збитку завідувачем складом Лисенком Г.О.,					
грн	365	200	300	400	150
г) № 141 – робітником Козаченком О.М. внесено в погашення отриманих позик,					
грн	110	70	80	90	100
- видаткові касові ордери:					
а) №88 – видано в підзвіт Олійник О.К. на господарські потреби (керівником підприємства не підписаний),					
грн	50	45	36	27	100
б) № 89 – виплачено заробітну плату робітникам згідно розрахунково-платіжної відомості					
грн	600	700	555	440	700
в) № 90 – видано у підзвіт Чепурно В.А. кошти, призначені для відрядження в сумі (підпис одержувача коштів відсутній),					
грн	150	100	120	170	150
г) № 91 – на виплату коштів за ремонт мікрокалькуляторів в сумі (документи, що підтверджують виконання робіт, відсутні),					
грн	120	150	195	178	100
4. Залишок в касі на початок дня (згідно даних бухгалтерії та звітів касира) склав, грн	1105	1168	1148	1272	1381
5. Також був виявлений прибутковий касовий ордер, не зареєстрований по касовій книзі на суму, грн	50	25	67	40	30

Аудиторська фірма _____
 Підприємство _____
 Період перевірки _____

Таблиця 9.2 Відомість виявлених помилок і порушень законодавчих та нормативних актів при перевірці касових операцій

Документи, звіти, облікові реєстри				Суть порушення, спосіб виявлення	Назва нормативних актів, вимоги яких порушені	Посада, прізвище, ім'я, по батькові осіб, що допустили порушення
Назва	Номер	Дата	Сума, грн			

Виконав _____
 Перевірив _____

Завдання 9.2. Необхідно на основі наведених даних (табл. 9.3) скласти робочі документи аудитора для проведення перевірки розрахунків з підзвітними особами; встановити помилки і порушення в бухгалтерському обліку (табл. 9.4, 9.5, 9.6).

Таблиця 9.3 Дані, встановлені під час аудиту розрахунків з підзвітними особами за другий квартал поточного року в ТОВ «Перемога»

Варіант				
1	2	3	4	5
1. На підприємстві 21.05 видано на господарські потреби в підзвіт Віолочко П.І. в сумі, грн				
110	106	101	56	48
Звіт про використання коштів в бухгалтерію було здано 1.06. До звіту підколені товарні чеки на суму, грн				
96	106	26	46	45
2. Початок відрядження згідно наказу 25.05. Агроном Криворука Т.П. отримав у підзвіт кошти на відрядження в сумі, грн				
250	280	150	350	340
Термін відрядження, днів				
3	4	2	5	4
За раніше видані підзвітні суми агроном не відзвітувався. Останній авансовий звіт поданий в бухгалтерію				
29.05	01.06	29.05	02.06	30.05

До нього прикріплені такі документи:				
- автобусні квитки на проїзд - кожний по, грн				
25,30	20,60	15,00	32,55	24,30
- квитанції готелю за проживання по 40 грн за ніч				
- добові нараховані в сумі, грн				
50,00	72,30	36,20	98,00	120,00
3. За розпорядженням головний економіст Пересунько О.К. брав участь у нараді в області в травні, згідно з наказом № 98 початок відрядження				
6.05	15.05	13.05	18.05	26.05
Термін відрядження, днів				
2	3	1	2	3
Видача авансу, грн				
100,00	200,00	150,00	230,00	500,00
Авансовий звіт подано в бухгалтерію				
11.05	20.05	18.05	28.05	1.06
До авансового звіту додано лише посвідчення про відрядження з відмітками і доповідна записка про участь у нараді. В авансовому звіті зазначено такі витрати:				
- добові, грн				
36,00	72,00	18,00	36,00	76,00
- квитанції готелю за проживання за ніч по, грн				
25,00	36,00	17,00	28,00	34,00
- автобусні квитки, грн				
48	45,24	32,10	28,45	36,10

Примітка: Розмір добових в другому кварталі умовно прийнятий 30,00 грн.

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 9.4 Відомість виявлення випадків неправильного використання підзвітних сум

№ з/п	Дата, номер документа	Сума, грн	Підзвітна особа (П.І.Б., посада)	Призначення авансу	Яку суму і на які цілі використано	Дата повернення невикористаних підзвітних сум	Суть порушення	Відповідальні особи	Заходи з усунення порушень

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 9.5 Вибіркова перевірка своєчасності повернення підзвітних сум

№ з/п	Підзвітна особа, цільове призначення	Одержання під звіт		Авансовий звіт		Повернення в касу		Затримка розрахунку	
		Дата	сума, грн	Дата	сума, грн	Дата	сума, грн	Дата	сума, грн

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 9.6 Перелік помилок і порушень, виявлених при аудиті розрахунків з підзвітними особами

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушень
	найменування	№	дата	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Тема 10 Організація і методика аудиту зобов'язань

Завдання 10.1 На основі наведених в таблиці 10.1 даних визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку та скласти робочий документ

аудитора (табл. 10.2).

Таблиця 10.1 Виявлені операції під час аудиту розрахунків з постачальниками і підрядниками в ПАТ «Зоря» за _____

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1) Підприємство закупило запасні частини для ремонту обладнання на суму, тис. грн	18,0	18,6	19,2	19,8	20,4
в тому числі ПДВ, тис. грн	3,0	3,1	3,2	3,3	3,4
2) Підприємство закупило паливо для легкового автомобіля на суму, тис. грн	1,2	1,8	2,4	3,0	3,6
в тому числі ПДВ, тис. грн	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6
3) Витрати на транспортування запасних частин склали, тис. грн	0,24	0,3	0,36	0,42	0,48
в тому числі ПДВ, тис. грн	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08
4) В бухгалтерському обліку підприємства господарська операція відображена так:					
Дт 207 Кт 631	18,0	18,6	16,0	16,5	20,4
Дт 641 Кт 631	3,0	3,1	3,2	3,3	3,1
Дт 631 Кт 311	18,0	18,6	19,2	19,8	20,4
Дт 203 Кт 631	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
Дт 641 Кт 631	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6
Дт 631 Кт 311	1,2	1,8	2,4	3,0	3,6
Дт 631 Кт 311	0,24	0,3	0,36	0,42	0,48
5) Підприємство здійснило попередню оплату за будівельні матеріали. Через декілька днів було отримано виробничі запаси, які доставлено власним вантажним автомобілем. Вартість матеріалів становить, тис. грн	15,0	19,41	25,11	32,49	42,04
ПДВ, тис. грн	3,0	3,88	5,02	6,50	8,41
6) Під час приймання запасів виявлено нестачу на суму, тис. грн	0,2	0,15	0,1	0,15	0,23
ПДВ, тис. грн	0,04	0,03	0,02	0,03	0,05
7) Причиною нестачі є природна втрата під час транспортування. В бухгалтерському обліку підприємства господарська операція відображена так:					
Дт 371 Кт 311	-	-	25,11	32,49	42,04
Дт 371 Кт 301	15,0	19,41	-	-	-
Дт 205 Кт 631	18,0	23,29	30,13	38,99	50,44
Дт 644 Кт 631	3,0	3,88	5,02	6,5	8,41
Дт 947 Кт 631	0,24	0,18	0,12	0,18	0,28
Дт 641 Кт 631	0,04	0,03	0,02	0,03	0,05
Дт 631 Кт 371	14,8	11,5	25,01	32,34	41,8

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 10.2 Відомість перевірки правильності відображення в обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками

№ з/п	Зміст господарської операції	Відображено в обліку			Рекомендовано аудитором			Примітки
		дебет	кредит	сума, грн	дебет	кредит	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Тема 11 Організація і методика аудиту податків та інших платежів

Завдання 11.1. На основі наведених в таблиці 11.1 даних визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку та скласти робочі документи аудитора (табл. 11.6, 11.7, 11.8).

Таблиця 11.1 Виявлені операції під час вибіркової перевірки розрахунків за соціальним страхуванням у ПАТ «Зоря» за _____

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1) Згідно зазначених даних нараховано, тис. грн:					
основної заробітної плати	92,9	94,6	96,3	98,0	99,7
додаткової заробітної плати	45,4	46,3	47,1	47,9	48,8
заробітної плати за договорами цивільно-правового характеру	3,0	-	4,0	-	0,2
премії за виробничі показники	10,2	8,6	-	7,3	-
вихідної допомоги при звільненні в межах, передбачених законодавством	-	1,0	-	0,6	0,7
допомоги з тимчасової непрацездатності	0,4	-	0,5	-	0,6
2) В бухгалтерському обліку підприємства розрахунки за соціальним страхуванням відображено так:					
Дт 23 Кт 661	145,6	152,0	150,5	148,1	105,9
Дт 652 Кт 661	0,4	0,4	-	0,5	-
Дт 23 Кт 652	2,2	2,3	2,3	2,2	1,6
Дт 23 Кт 653	1,9	2,0	2,0	1,9	1,4
Дт 23 Кт 656	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Дт 23 Кт 651	27,0	27,6	28,3	28,7	29,2
Дт 65 Кт 311	31,3	32,2	32,8	33,1	32,4

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 11.2 Порівняльна таблиця внесків, нарахованих на заробітну плату

№ з/п	Найменування внесків, зборів	Нараховано		Відхилення
		за даними підприємства	за даними аудитора	
1	Єдиний соціальний внесок			

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 11.3 Розрахунок утримань із нарахованих доходів працівникам

Найменування фонду	Нараховано доходів згідно із відомостями	Суми, що не включаються до розрахунку				Фонд оплати праці для нарахування внесків	Сума утримань
		Цивільно-правові договори	Премії за виробничі показники	Вихідна допомога при звільненні	Допомога з тимчасової непрацездатності		
ПДФО							
Військовий збір							
ЄСВ							

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 11.4 Відомість перевірки правильності відображення в обліку розрахунків з державними цільовими фондами

№ з/п	Зміст господарської операції	Відображено в обліку			Рекомендовано аудитором			Примітки
		дебет	кредит	сума, грн	дебет	кредит	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Тема 12 Організація і методика аудиту доходів та фінансових результатів

Завдання 12.1. На основі наведених в таблиці 12.1 даних визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку та скласти робочі документи аудитора (табл. 12.2, 12.3).

Таблиця 12. 1 Отримані доходи та понесені витрати на їх отримання ПАТ

„Зоря” за _____

Господарська операція	Варіанти				
	1	2	3	4	5
1) Нараховано заборгованість покупцям та визнано дохід від реалізації продукції на суму, грн	60000	52170	44340	50358	56376
в тому числі ПДВ, грн	10000	8695	7390	8393	9396
2) Списана фактична собівартість реалізованої продукції на суму, грн	30000	29635	29270	28905	28540
3) На витрати на збут віднесено суму, грн	4500	6147	8397	8190	7983
4) Адміністративні витрати склали, грн	16800	16591	16382	16173	15964
5) Визнано дохід від реалізації основних засобів на суму, грн	36600	36702	36804	36906	37008
в тому числі ПДВ, грн	6100	6117	6134	6151	6168
6) Залишкова вартість реалізованих основних засобів складає, грн	12000	11850	11700	11550	11400
7) Бухгалтер склав довідку на закриття рахунків та визначив фінансовий результат. У бухгалтерському обліку зроблено наступні записи, грн:					
Дт 70 Кт 79	50000	43475	36950	41965	46980
Дт 71 Кт 79	36600	36702	36804	36906	37008
Дт 79 Кт 93	4500	6147	8397	8190	7983
Дт 23 Кт 92	16800	16591	16382	16173	15964
Дт 79 Кт 97	12000	11850	11700	11550	11400
Дт 44 Кт 79	70100	62180	53657	59131	64605

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 12.2 Відомість перевірки правильності відображення в обліку доходів і фінансових результатів

№ з/п	Зміст господарської операції	Відображено в обліку			Рекомендовано аудитором			Примітки
		дебет	кредит	сума, грн	дебет	кредит	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Таблиця 12.3 Перелік виявлених порушень при аудиті доходів і фінансових результатів

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушень
	найменування	№	дата	сума, грн	

Виконав _____

Перевірив _____

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Таблиця 13. Завдання для індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Для здобувачів вищої освіти, які відпрацьовують пропущені практичні заняття	Оцінка в балах	Для здобувачів вищої освіти, які мають на меті отримати більшу кількість балів	Оцінка в балах
Складання та захист термінологічного словнику (Додаток А)	5	Написання тез доповідей (участь у конференціях різного рівня)	5
Захист практичного матеріалу, вирішеного на занятті	4		
Усна відповідь на питання графічного диктанту (додаток Б)	2	Написання і друк статті у студентському збірнику	7
Орієнтація у лекційному матеріалі	4	Написання і друк статті у фаховому виданні	15
		Створення презентаційних матеріалів з проблемної тематики дисципліни	5
		Участь в I етапі Олімпіади	5
		Участь в II етапі Олімпіади	15
		Участь у конкурсі наукових робіт	15
		Участь у формуванні музею бухгалтерського обліку	5

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Індивідуальне завдання здобувача вищої освіти заочної форми навчання є видом позааудиторної роботи. Здобувачу запропоновано на підставі вивченого матеріалу, опрацювання нормативної бази, основної та додаткової літератури, а також власних досліджень підготувати індивідуальне завдання за обраною темою. Тема обирається за порядковим номером здобувача у списку академічної групи деканату (таблиця 14).

Таблиця 14 Теми для індивідуального завдання здобувачів вищої освіти
заочної форми навчання

№ з/п	Тема
1	Аудит організації бухгалтерського обліку
2	Аудит облікової політики підприємства
3	Аудит амортизації основних засобів
4	Аудит розрахунків з підзвітними особами
5	Аудит розрахунків з покупцями і замовниками
6	Аудит виробничих запасів
7	Аудит товарів
8	Аудит готівкових операцій
9	Аудит безготівкових операцій
10	Аудит власного капіталу
11	Аудит розрахунків з постачальниками і підрядниками
12	Аудит кредитів
13	Аудит розрахунків за заробітною платою
14	Аудит лікарняних
15	Аудит відпускних
16	Аудит утримань із заробітної плати
17	Аудит податків
18	Аудит нематеріальних активів
19	Аудит біологічних активів
20	Аудит доходів від реалізації продукції
21	Аудит інших операційних доходів
22	Аудит собівартості продукції
23	Аудит адміністративних витрат
24	Аудит витрат на збут
25	Аудит інших операційних витрат
26	Аудит фінансових результатів
27	Аудит фінансового стану
28	Оглядовий аудит фінансової звітності
29	Аудит фінансової звітності
30	Аудиторський аналіз балансу

Індивідуальне завдання є заліковим завданням. На заліку приймається захист завдання, за результатами якого виставляється залік.

Індивідуальне завдання передбачає наступні обов'язкові складові за обраною тематикою: мета аудиту; перелік основної нормативної бази; джерела інформації; методика аудиту (перелік основних етапів з короткою їх характеристикою); методи перевірки; типові порушення; приклад 2 робочих документів.

Обсяг виконаного завдання має бути до 5 сторінок друкованого тексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудит : навч. посіб. / І. В. Сіменко, Л. О. Сухарева [та ін.]. – 2-е вид., допов. і перероб. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. – 485 с.
2. Петренко С. П. Аудит : теорія і практика застосування міжнародних стандартів : навч. посіб. / С. П. Петренко, І. М. Пальцун. – [2-ге видання]. – Львів : «Магнолія 2006», 2013. – 520 с.
3. Аудиторська палата України [Електронний ресурс]. – офіційний веб-сайт. – Режим доступу : <http://apu.com.ua>. – Мова укр. – Дата останнього доступу: 19.01.2016. – Назва з екрану.
4. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page11>.
5. Огійчук М. Ф. Організація і методика аудиту : навч. посіб. / М. Ф. Огійчук, К. О. Утенкова. – К. : Алерта, 2016. – 304 с.
6. Усач Б. Ф. Організація і методика аудиту : підручник / Б. Ф. Усач, З. О. Душко, М. М. Колос. – К. : Знання, 2006. – 295 с.
7. Положення про сертифікацію аудиторів [Електронний ресурс] : рішення Аудиторської палати України від 31.05.2007 р. №178/6 / Аудиторська палата України. – Режим доступу : <http://www.uapravo.net/akty/administratsiya-resolution/akt5qjfm1i.htm>.
8. Про аудиторську діяльність [Електронний ресурс] : закон України від 14.09.2006 р. № 140 / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.
10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу :
11. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. №237 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
12. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20 / Міністерство фінансів

України. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0085-00>.

13. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu15/>.

14. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318 / Міністерство Фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

15. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. №790. — Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ws/RE11736.html.

16. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. №92 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

17. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. №242 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>.

18. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246 / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

19. Про затвердження Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів як національних стандартів аудиту [Електронний ресурс]: рішення Аудиторської палати України від 18 квітня 2003 р. №122 / Аудиторська палата України. — Режим доступу : <http://www.uazakon.com/document/fpart95/idx95455.htm>.

20. Утенкова К.О. Аудит : навч. посіб. / К. О. Утенкова. — К. : Алерта, 2011. — 408 с.

21. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Терміни до термінологічного словника

Аудит.
Аудиторська діяльність.
Аудиторська вибірка.
Аудиторська фірма.
Аудиторський доказ.
Викривлення.
Внутрішній аудит.
Дата балансу.
Документальний контроль.
Дречність.
Достатність.
Достовірність.
Експерт.
Звіт внутрішнього аудитора.
Методика аудиту.
Міжнародні стандарти аудиту.
Монетарні статті.
Невизначеність.
Обсяг аудиту.
Організація аудиту.
Перекручування бухгалтерської звітності.
Перманентний аудит.
Рівень суттєвості.
Робочі документи аудитора.
Суттєва інформація.
Твердження.
Шахрайство.

Додаток Б

ГРАФІЧНИЙ ДИКТАНТ

ТЕМА 1. Об'єкти аудиторської діяльності

1. Аудиторська діяльність — це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик підприємницька діяльність щодо надання аудиторських послуг із метою отримання прибутку, яка здійснюється лише юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності, у порядку, встановленому законодавством.

2. Згідно з Законом України "Про аудиторську діяльність", до аудиторської діяльності входить організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудиту) та надання інших аудиторських послуг.

3. Стандарти аудиту - це загальні керівні матеріали для допомоги аудиторам у виконанні їх обов'язків з аудиту фінансової звітності.

4. Аудитори не мають права отримувати дивіденди від акцій та доходи від інших корпоративних прав.

5. Аудитори мають право залучати на договірних засадах фахівців різного профілю для участі в перевірці.

6. Аудиторська палата України — це незалежний самостійний орган, який не є юридичною особою, метою якого є сприяння розвитку, вдосконаленню та уніфікації аудиторської справи в країні.

7. Система управління підприємством не є об'єктом аудиту.

8. При прийнятті рішень шляхом голосування в Аудиторській палаті України за умови рівності голосів перевага надається рішенню, за яке проголосував головуєчий.

9. Аудит може проводитися з ініціативи суб'єктів господарювання, а також у випадках, передбачених законом (обов'язковий аудит).

10. За неналежне виконання своїх обов'язків аудитор (аудиторська фірма) несе майнову та іншу цивільно-правову відповідальність відповідно до договору і закону.

ТЕМА 2. Організація аудиторської фірми

1. Аудиторська фірма – юридична особа, створена відповідно до законодавства, яка здійснює виключно аудиторську діяльність.
2. Аудиторська фірма може здійснювати аудиторську діяльність лише за умови, якщо в ній працюють хоча б два сертифікованих аудитора.
3. Аудиторські фірми залежно від асортименту аудиторських послуг поділяють на універсальні й спеціалізовані.
4. Кваліфікаційні вимоги до посади аудитора: громадянин України; повна вища освіта (кваліфікаційний рівень: спеціаліст, магістр); досвід роботи не менш як 3-х роки поспіль на посадах аудитора, ревізора, бухгалтера, юриста, фінансиста або економіста; наявність чинного сертифіката аудитора; член САУ.
5. Приватний аудитор має право наймати на роботу аудиторів, асистентів, бухгалтера та інших працівників.
6. Аудиторською палатою України визначені навчальні заклади, інші організації і центри, яким надано право здійснювати постійне (щорічне) обов'язкове удосконалення професійних знань аудиторів за затвердженою АПУ програмою.
7. Аудитору забороняється здійснювати аудит, якщо він має прямі родинні зв'язки з керівництвом суб'єкта господарювання, що перевіряється.
8. Для створення аудиторської фірми не обов'язково включати її до Реєстру аудиторів та аудиторських фірм.
9. Керівником аудиторської фірми може бути лише аудитор.
10. Аудиторська фірма повинна мати Статут.

ТЕМА 3. Організація аудиторських послуг

1. До аудиторських послуг не входить надання консультацій з податкового обліку.

2. Аудиторські послуги не атестовані, тобто не потребують подання аудиторського висновку та формальної звітності аудитора на адресу клієнта.

3. Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність» до аудиту відносять перевірку публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам.

4. За міжнародними стандартами супутньою аудиту послугою може бути лише компіляція (трансформація обліку).

5. Процес консультування - форма надання допомоги щодо змісту, процесу і структури завдання (або серії завдань), за якої консультант сам не відповідає за виконання завдань, але допомагає тим, хто їх виконує.

6. Клієнтами можуть бути як фізичні, так і юридичні особи, що функціонують на території України і потребують аудиторських послуг.

7. В листі клієнта з проханням про проведення аудиту до аудитора або аудиторської фірми зазначається мета проведення аудиту і завдання, які необхідно вирішити в процесі аудиту, бажаний масштаб аудиторської перевірки.

8. Якщо аудитор (аудиторська фірма) отримав від клієнта лист з проханням провести аудит, то відмовитися від проведення аудиту він уже не має права.

9. Аудит проводиться на підставі договору між аудитором (аудиторською фірмою) і клієнтом.

10. Інші аудиторські послуги можуть надаватися лише на підставі договору.

ТЕМА 4. Організація внутрішнього аудиту

1. Основною метою внутрішнього контролю є об'єктивне вивчення фактичного стану справ у суб'єкта господарювання, виявлення та попередження тих факторів і умов, які негативно впливають на виконання прийнятих рішень і досягнення поставленої мети, та доведення цієї інформації до органу управління.

2. Внутрішній контроль є складовою частиною внутрішнього аудиту.

3. Мета внутрішнього аудиту — допомогти членам суб'єкта господарювання ефективно виконувати свої функції.

4. Внутрішній аудит може бути представлений лише однією особою.

5. Результати внутрішнього аудиту розраховані лише на внутрішніх користувачів.

6. Внутрішній аудитор підлеглий головному бухгалтеру підприємства.

7. Внутрішній аудит на підприємстві може мати як плановий, так і не плановий характер.

8. Об'єктами внутрішнього аудиту зазвичай є окремі підрозділи або ділянки, тобто невід'ємні складові елементи виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємства, часто пов'язані з неперервними технологічними процесами.

9. Контрольний запуск сировини і матеріалів у виробництво дає можливість перевірити фактичний вихід готової продукції при дотриманні технологічних норм використання сировини, матеріалів та інших компонентів.

10. Результати діяльності внутрішніх аудиторів обов'язково використовуються зовнішніми аудиторами.

ТЕМА 6. Методика аудиту установчих документів, власного капіталу

1. Статутний капітал являє собою зафіксовану в установчих документах загальну вартість активів, що є внеском власників (учасників) до власного капіталу підприємства.

2. Лише господарські товариства і спільні підприємства повинні відображати на балансовому субрахунку 401 "Статутний капітал" тільки зафіксований в установчих документах розмір внесків власників у майно підприємства

3. Невнесення чи неповне внесення засновниками часток до статутного капіталу не є помилкою при обліку власного капіталу.

4. Кожен внесок до статутного капіталу повинен підтверджуватися документами, на які обов'язково роблять посилання відносно формування статутного капіталу.

5. Резерви, які створюються на підприємстві повинні бути передбачені статутом та іншими установчими документами.

6. Сальдо на субрахунку 401 „Статутний капітал” має відповідати розміру статутного капіталу, зафіксованого в установчих документах підприємства. Записи по рахунку проводять лише у разі збільшення або зменшення статутного капіталу в установленому порядку та після внесення відповідних змін до установчих документів підприємства.

7. Аудитор при здійсненні аудиту пайового капіталу не приділяє значної уваги спискам осіб, що мають право на майновий пай.

8. Основне завдання аудиту вилученого капіталу – встановити правильність викупу власних акцій у акціонерів з метою їх перепродажу, анулювання тощо.

9. Аналітичний облік неоплаченого капіталу ведеться за видами розміщених неоплачених акцій (для акціонерних товариств) та за кожним засновником.

10. Нерозподілений прибуток – це прибуток, що залишився у розпорядженні підприємства після формування резервного капіталу.

ТЕМА 7. Методика аудиту необоротних активів

1. На відміну від 4 класифікаційних груп основних фондів у податковому обліку, в бухгалтерському обліку виділяють 9 груп основних засобів, передбачених Інструкцією № 291 та П(с)БО 7 "Основні засоби"

2. Починаючи перевірку обліку основних засобів, аудитор повинен ознайомитися з обліковою політикою підприємства в частині організації обліку основних засобів у ревізованому звітному періоді, її змінами в порівнянні з попереднім.

3. Питання правильності віднесення предметів до основних засобів особливої уваги аудитора не викликає.

4. Орендовані основні засоби відображаються в інвентаризаційних описах окремо по кожному орендодавцю.

5. При проведенні аудиту основних засобів визначають залишкову вартість основних засобів за обліковими даними на початок і кінець звітного періоду (сальдо рахунка 13 мінус сальдо рахунка 10 Головної книги) і перевіряється відповідність отриманих оцінок даним фінансової звітності.

6. Згідно з П(с)БО 7 придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за справедливою вартістю.

7. Відповідно до П(с)БО 7 проценти за кредитами на придбання (створення) основних засобів не входять до їх первісної вартості, а відносяться на фінансові витрати звітного періоду.

8. У процесі перевірки аудитор повинен встановити причину списання об'єктів основних засобів, законність і доцільність цих операцій, порядок ліквідації основних засобів, які стали непридатними, повноту оприбуткування запасних частин, лому, інших матеріалів, отриманих від ліквідації об'єктів.

9. Питання ефективності використання основних засобів до аудиторської перевірки не належать.

10. Строк використання нематеріального активу можна зафіксувати в акті приймання-передачі чи внутрішнім розпорядчим документом.

ТЕМА 8. Методика аудиту запасів

1. Матеріальні цінності, які не потрібні підприємству й не можуть бути реалізовані за цінами можливої реалізації, в бухгалтерському обліку можуть бути списані на витрати.

2. Запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найбільшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

3. Умови зберігання запасів і закріплення матеріальної відповідальності також є об'єктом аудиторської перевірки.

4. Проводити суцільну перевірку запасів недоцільно — це потребує великих матеріальних і трудових затрат.

5. Незалежно від обраного методу організації перевірки в першу чергу необхідно перевірити відповідність залишків та оборотів Головної книги та реєстрів синтетичного й аналітичного обліку виробничих запасів.

6. Може бути списано більше запасів, ніж передбачено нормами. Даному списанню не існує правдивих і достовірних виправдань.

7. Наказ про облікову політику підприємства є одним з джерел інформації для проведення аудиту товарно-матеріальних цінностей.

8. Матеріальні цінності можна видавати чи приймати під час проведення інвентаризації.

9. Для заліку нестач і лишків матеріальних цінностей внаслідок пересортиці єдиною умовою є однакове найменування цінностей і однаковий інвентаризаційний період.

10. Затверджені результати перевірки цінностей відображаються в бухгалтерському обліку в місяці, наступному за місяцем, в якому проведена інвентаризація.

ТЕМА 9. Методика аудиту витрат діяльності

1. Організація і ведення кількісного обліку в незавершеному виробництві є одним з завдань аудиту витрат на виробництво.
2. Списання транспортно-заготівельних витрат не впливає на відображення собівартості продукції та кінцевий фінансовий результат.
3. Сума нарахованого резерву сумнівних боргів повинна зменшувати визначений раніше дохід від реалізації.
4. Аудитор повинен перевірити не лише склад, а й правомірність адміністративних витрат.
5. Аудитор повинен знати, що витрати на збут не включають витрати на оплату експортного мита.
6. Фінансові інвестиції, справедливу вартість яких визначити достовірно неможливо, відображаються на дату балансу за їх собівартістю з урахуванням зменшення корисності інвестицій.
7. Втрати від зменшення корисності фінансових інвестицій відображаються у складі операційних витрат діяльності.
8. Прості в обліку відносяться до надзвичайних витрат.
9. Витрати незавершеного виробництва мають бути розподілені до 1 липня на основі спеціального розрахунку, де визначається сума розподілу за об'єктами.
10. Аудитор має встановити правильність визначення витрат під урожай майбутнього року (відображення витрат на окремих аналітичних рахунках і відповідність їх нерозподіленим сумах витрат (незавершеному виробництву)).

ТЕМА 10. Методика аудиту грошових коштів

1. Якщо на доданих до ВКО документах є дозвільний надпис керівника сільськогосподарського підприємства, підпис керівника на ВКО є не обов'язковим.
2. Готівка, не підтверджена прибутковими касовими документами, є надзвичайним доходом підприємства.
3. Готівка, видана під звіт, але не витрачена і не повернена у касу у зазначені строки, починаючи з наступного дня після закінчення зазначених строків відноситься до дебіторської заборгованості підприємства.
4. Кількість підприємств, з якими проводять готівкові розрахунки протягом одного робочого дня, не повинна перевищувати 10.
5. Правильність та обґрунтованість перерахування готівки за товарно-матеріальні цінності перевіряють, порівнюючи суми, вказані в платіжних документах з виписками банку та записами на рахунках 63 або 37.
6. Законність витрачання грошових коштів не є об'єктом аудиту.
7. Аудитор обов'язково має перевірити договори про повну матеріальну відповідальність осіб, які мають справу з готівкою на підприємстві.
8. До виписок банку мають бути додатки у вигляді первинних документів.
9. виправлення помилок у касових документах допускається лише з використанням способу „червоне сторно”.
10. Аудит касових операцій починають з перевірки наявності коштів на рахунку.

ТЕМА 11. Методика аудиту дебіторської заборгованості

Графічний диктант

1. При аудиті дебіторської заборгованості виписки банку не перевіряють.
2. В реєстрах синтетичного обліку аудитор може перевірити правильність відображення сум курсових різниць, які виникли в результаті відрядження.
3. Перевірка іншої дебіторської заборгованості передбачає попереднє з'ясування наявності заборгованості з боку працівників підприємства та інших осіб, а також причини їх виникнення.
4. У валюту балансу дебіторська заборгованість має входити за чистою реалізаційною вартістю, тобто з сумою безнадійних та сумнівних боргів.
5. Аудитор не має права самостійно розраховувати резерв сумнівних боргів.
6. Безнадійні борги повинні бути списані на надзвичайні витрати.
7. Щоб перевірити, чи є на підприємстві сумнівні та безнадійні борги, аудитору необхідно скласти робочий документ по термінам виникнення дебіторської заборгованості.
8. Інформація про дебіторську заборгованість повинна бути розкрита у примітках до фінансової звітності.
9. Позовна давність дебіторської заборгованості вираховується через 5 років з моменту її виникнення.
10. Для встановлення правильності відображення за статтями балансу відповідних залишків заборгованості порівнюють залишки за кожним видом розрахунків на одну й ту саму дату лише із даними аналітичного обліку із залишками на синтетичному рахунку 36.

ТЕМА 12. Методика аудиту доходів і фінансових результатів

1. Дохід від реалізації продукції визначається на момент одержання коштів від покупців.
2. Якщо дохід від операції неможливо оцінити, то його сума не визнається доходом.
3. Аудитор не перевіряє розподіл продукції на товарну і нетоварну.
4. Аудитор перевіряє правильність оборотів за дебетом і кредитом рахунку 70 „Доходи від реалізації” за видами продукції (робіт, послуг) і напрямками реалізації.
5. Дотримання підприємством межі звітного періоду не є завданням аудиту фінансових результатів.
6. Перевірку достовірності обліку готової продукції в кількісному вираженні на складах здійснюють за даними облікових реєстрів.
7. Підсумок за всіма документами щодо реалізації певного виду продукції має бути узгоджений із даними матеріальних звітів.
8. Одним із завдань аудиту фінансових результатів є належність усіх відображених прибутків або збитків даному підприємству.
9. За дебетом рахунку 79 „Фінансові результати” аудитор перевіряє правильність відображених сум в порядку закриття рахунків обліку доходів.
10. Правомірність нарахування податку на додану вартість визначають за первинними документами – податковими накладними.

ТЕМА 13. Організація та методика аудиту фінансової звітності

1. Для ліквідованого підприємства звітним періодом для річної звітності є календарний рік.
2. Інформація про зміну облікової політики підприємства повинна бути відображена в Примітках до фінансової звітності.
3. Валюта балансу – це виражена в грошовій формі сума коштів на валютному рахунку підприємства переведена за курсом НБУ в національну валюту (гривню).
4. Показники балансу на початок періоду за поточний рік повинні співпадати з показниками балансу на кінець періоду за попередній рік.
5. При перевірці балансу аудитор не використовує арифметичну перевірку.
6. Аудитор повинен встановити, що сума дебетових оборотів на субрахунках 701, 702, 703, відображена у Головній книзі, відповідає даним форми звітності №2 „Звіт про фінансові результати” (Звіт про сукупний дохід) у статті „Дохід (виручка) від реалізації товарів, робіт, послуг”.
7. Дані про суму чистого прибутку (збитку), відображені в Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), відповідають кредитовому (дебетовому) сальдо рахунку 79 „Фінансові результати” у Головній книзі.
8. Значення статті Звіту про рух грошових коштів „Чистий рух коштів до надзвичайних подій” розраховується як різниця між грошовими коштами від операційної діяльності та сумою сплачених відсотків і податків на прибуток.
9. Кредитове сальдо за субрахунком 401 „Статутний капітал” в Звіті про власний капітал повинно дорівнювати дебетовому сальдо рахунку 46 „Неоплачений капітал”.
10. Аналітичний облік вилученого капіталу здійснюють за видами акцій (внесків, паїв).

Навчальне видання

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ

Методичні рекомендації для самостійної та індивідуальної
роботи

Укладачі:

Дубініна Марина Вікторівна

Сирцева Світлана Володимирівна

Чебан Юлія Юріївна

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 2,56

Тираж 50 прим.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м.Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.